

Załącznik do uchwały nr XVII/133/2015
Rady Miejskiej w Giżycku
z dnia 17 grudnia 2015 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok dla Miasta Giżycka

Giżycko, grudzień 2015

ROZDZIAŁ I.

1. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zwany dalej Gminnym Programem jest częścią gminnej strategii polityki społecznej oraz podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Ustawa ta wymienia 6 szczegółowych zadań, których realizacja powinna być prowadzona zgodnie z art. 4¹ ust. 2 w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalonego corocznie przez Radę Gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
- 6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Miejskiej Giżycko prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym

rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu realizowanych w latach poprzednich. Przy jego opracowaniu przyjęto założenia Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015 (Narodowy Program na rok 2016-20 nie został jeszcze przyjęty), Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Województwie Warmińsko-Mazurskim na lata 2012-2015 (Wojewódzki Program Profilaktyki na lata 2016-20 nie został jeszcze przyjęty). Uwzględniono także rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2016 r., wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Spośród problemów społecznych występujących w całym kraju zjawiska związane z alkoholem mają szczególne znaczenie. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiaru. Konsumpcja alkoholu w sposób istotny wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno jednostek jak i rodzin, a jej konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących szkodliwie, ale i wpływają na całą populację. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych tj.: przestępczość, zakłócenie bezpieczeństwa publicznego, wypadki samochodowe, ubóstwo, bezrobocie czy przemoc w rodzinie. Problem ten winien być przedmiotem troski ze strony organów administracji rządowej i samorządowej. Warty zaznaczenia jest również fakt, iż jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań społecznych grożących patologiami i uzależnieniami.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych, w świetle nowoczesnego podejścia do problematyki alkoholowej, oznacza zarówno podejmowanie tych działań, które są ukierunkowane na grupy osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, jak również i tych, które zmierzają do zmniejszenia dotkliwości problemów, jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu.

2. DIAGNOZA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zrealizowane w 2012 r. w Polsce badania epidemiologiczne pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na ok. 2,5 mln.

Gminę Miejską Giżycko zamieszkuje 29 023 mieszkańców (stan na początek 2015 r.).

Biorąc pod uwagę dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wg których przyjąć można, że 2% populacji stanowią osoby uzależnione, to w mieście Giżycku liczba ta wynosiłaby 580 osób uzależnionych od alkoholu.

Czynnikiem wpływającym na wzrost alkoholizmu jest niewątpliwie bezrobocie. Według stanu na koniec października 2015 roku w powiecie giżyckim zarejestrowanych było 2543 bezrobotnych, w tym 1407 kobiet. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 8,8% w porównaniu ze stanem na koniec października 2014 roku. Analizując dane dotyczące osób pozostających bez pracy, do danych z końca poprzedniego miesiąca, obserwujemy wzrost bezrobocia o 1,4%. Stopa bezrobocia w powiecie giżyckim według danych GUS na koniec września 2015r. (aktualnie dostępna) wynosiła 14,2% ludności aktywnej zawodowo, (kraj – 9,7%, województwo – 16,0%, podregion ełcki –19,5%). W samym mieście liczba bezrobotnych na koniec października wyniosła 1305 osób, w tym z prawem do zasiłku 208.

Zjawisko bezrobocia jest częstą przyczyną zniechęcenia i załamania psychicznego, które sprzyjają sięganiu po środki zmieniające świadomość i aktom przemocy. Zwłaszcza kobiety, które na naszym terenie stanowią 55,3% bezrobotnych coraz częściej rozwiązania swoich problemów szukają w alkoholu. Dużą część osób, które są objęte postępowaniem o zobowiązanie do leczenia odwykowego stanowią właśnie osoby bezrobotne, określające się jako „pracujące dorywczo”.

Uzależnienie od alkoholu i picie szkodliwe osób dorosłych ma negatywny wpływ najczęściej na całą rodzinę. Problemy te zgłaszane są do Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Corocznie jest w toku ok. 200 spraw o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Procedura ta jest długotrwała, jednakże z obserwacji członków komisji wynika, że może być skuteczna. Wymaga jednak dobrej współpracy ze wszystkimi służbami zajmującymi się problematyką uzależnień.

W roku 2014 do Komisji wpłynęło 131 wniosków (liczba porównywalna z rokiem wcześniejszym) . Na posiedzenia Zespołu Motywującego, na podstawie protokołów sporządzanych po każdym spotkaniu, wysłano 512 wezwań. Wiele osób należało wzywać ponownie z powodu niestawiennictwa przy pierwszym wezwaniu. W roku 2014 miały miejsce również wznowienia postępowań zawieszonych, których dokonywano na wniosek najczęściej członków rodziny lub osoby najbliższej osobom nadużywającym alkoholu. W roku 2015 r. liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego zmalała, do 18 listopada wpłynęło 81 wniosków.

Na posiedzeniach Komisji Zespół Motywacyjny kieruje w pierwszej kolejności do punktu psychologicznego oraz oferuje nawiązanie współpracy z terapeutą. Kierowanie sprawy do Sądu jest działaniem ostatecznym, przy całkowitym braku współpracy ze strony wezwanego.

W roku 2014 Komisja skierowała 20 wniosków do Sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego (dla porównania w roku 2013 wniosków do Sądu było 31). W związku z przygotowaniem dokumentów dowodowych wystąpiono o wydanie 11 opinii eksperckich przez biegłego w przedmiocie uzależnienia. W przypadkach, gdy wezwany nie stawia się do biegłego, opinię wydaje biegły sądowy. W roku bieżącym do końca listopada skierowano do Sądu 32 sprawy.

Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy zajmował się w 2014 roku 122 „Niebieskimi Kartami”. Do końca listopada br. założono 67 NK. W 90 % osoby podejrzane o stosowanie przemocy i stosujące przemoc mają problem związany z nadużywaniem alkoholu.

Widocznym problemem w miejscowościach typu turystycznego jest spożywanie alkoholu w miejscach publicznych. Według danych statystycznych Straży Miejskiej w Giżycku w roku 2014 odnotowano 870 interwencji związanych z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Nałożono 181 mandatów karnych, 12 spraw przekazano do sądu, 11 spraw przekazano innym instytucjom, 666 spraw zakończono zastosowaniem innych środków oddziaływania wychowawczego (art. 41 kodeksu wykroczeń). W pierwszym półroczu odbyło się 315 takich interwencji.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej reagują także w związku z naruszeniem ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. W 2014 r. było 315 interwencji, z czego nałożono 3 mandaty. W roku bieżącym odnotowano 59 interwencji (stan na pierwsze półrocze).

Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej prowadzi grupę wsparcia osobom uzależnionym od alkoholu i po leczeniu odwykowym oraz punkt konsultacyjny dla osób i rodzin uzależnionych od alkoholu oraz dla sprawców i ofiar przemocy. Punkt konsultacji psychologicznej prowadzony był raz w tygodniu. Łącznie pani psycholog wypracowała w 2014 r. 106 godzin, w czasie których odbyły się 92 konsultacje. Do końca września 2015 r. ilość świadczonych usług psychologicznych zamknęła się w liczbie 66 godzin. Najczęściej poruszanymi problemami były:

- problemy alkoholowe w rodzinie,
- różne formy i etapy przemocy,
- zaburzenia depresyjne i lękowe,
- problemy emocjonalne,
- problemy wychowawcze z dziećmi,
- rozpad rodziny, rozwód, separacja.

Z konsultacji korzystały zarówno wezwane na posiedzenia osoby nadużywające alkoholu, jak i również członkowie ich rodzin. Konsultacje miały na celu niesienie pomocy psychologicznej zgłaszającym się osobom, wspieranie i motywowanie do zmian w schematach myślenia i zachowania.

Punkt konsultacji prawnej prowadzony był dwa razy w tygodniu. Porady dotyczyły m.in.: konsultacji w sprawach majątkowych, projektów pozwów rozwodowych, w sprawie alimentów, zachowku, spadków, konsultacji w sprawach karnych i w sprawach kierowania wniosków do prokuratury przeciwko osobom nadużywającym alkoholu o znęcanie się, kradzież mienia i groźby karalne kierowane wobec bliskich. Łącznie prawnik wypracował w 2014 roku 255 godzin. Punkt konsultacji prawnej odwiedziło w 2014 roku 468 interesantów. 39 porad dotyczyło spraw związanych z przemocą w rodzinie. Na koniec III kwartału 2015 r. prawnik przepracował 190 godzin.

Punkt diagnostyczno – konsultacyjny dla dzieci i młodzieży prowadzony był raz w tygodniu w wymiarze 2 godzin przez socjoterapeutkę. Konsultacje polegały na udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, zwiększaniu wiedzy i umiejętności rodziców w obszarze rozwiązywania problemów związanych z nadmiernym spożywaniem alkoholu i przeprowadzaniu rozmów motywujących. Łącznie pani pedagog wypracowała w 2014 roku 80 godzin. Z porad i konsultacji skorzystały 93 osoby. Na koniec III kwartału 2015 r. pedagog wypracowała 66 godzin.

Ogromną pomocą dla nadużywających alkoholu, ale chcących rozwiązać problem bez leczenia w ośrodkach odwykowych jest możliwość uczęszczania do grupy wsparcia prowadzonej przez wyspecjalizowanego terapeutę. Spotkania grupy odbywały się raz w tygodniu. Stale uczestniczyło w nich ok. 10 osób. Raz w tygodniu odbywały się rozmowy indywidualne z osobami skierowanymi przez Miejsko-Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Łącznie terapeutka wypracowała 165 godzin w 2014 r., do końca września 2015 r. świadczyła porady przez 154 godziny.

Należy zaznaczyć, że grupy terapeutyczne oraz grupy AA funkcjonują również w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia, NZOZ Poradnia Uzależnień oraz innych instytucjach, więc można przyjąć, że pomoc terapeutyczna jest szeroko dostępna. Pomocą osobom uzależnionym zajmuje się również stowarzyszenie Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna Coffee House Giżycko. O możliwościach skorzystania z tych form pomocy informowano każdą osobę, która zwróciła się do Centrum Profilaktyki lub Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Osoby mające problemy związane z nadużywaniem alkoholu mogą też uzyskać pomoc w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, przekształconej obecnie w Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji.

Prowadzono również współpracę merytoryczną z podmiotami prowadzącymi określone grupy terapeutyczne. Dzięki współpracy z terapeutami oraz Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia monitorowano przebieg terapii osób uzależnionych. Dotyczy to głównie współpracy Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terapeutami, która jest niezbędna, by postępowania o leczenie odwykowe odnosiły skutek.

Polska, podobnie jak 38 innych krajów europejskich, uczestniczy w projekcie ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Drugs – ESPAD) – ogólnopolskich badaniach ankietowych, które dotyczą m.in. kwestii używania alkoholu. Badania są realizowane co cztery lata według wspólnej dla wszystkich krajów, wystandaryzowanej metodologii (ostatnia edycja w roku 2011). Grupą badaną są uczniowie trzecich klas gimnazjalnych i drugich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Wg tych badań napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 87,3% uczniów z młodszej grupy i 95,2% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 57,6% piętnasto-szesnastolatków i 80,4% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 21,4% uczniów z młodszej kohorty i 32,3% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 51,4% uczniów młodszych i 29,7% uczniów starszych.

Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 57,2% gimnazjalistów i 70,9% uczniów ze starszej grupy. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 29,8% uczniów z grupy młodziej i 41,9% ze starszej.

Zarówno palenie tytoniu jak picie napojów alkoholowych nadal jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt. Niemniej jednak w zakresie wskaźników picia alkoholu i palenia tytoniu obserwuje się proces zacierania się różnic między dziewczętami i chłopcami, który w ostatnim czteroleciu uległ zahamowaniu.

W giżyckich szkołach podstawowych i gimnazjalnych raczej nie odnotowuje się przypadków przebywania uczniów na terenie szkoły pod wpływem narkotyków i alkoholu. Jedynie w Gimnazjum nr 1 odnotowano dwa przypadki przebywania na terenie szkoły uczniów pod wpływem narkotyków. Nauczyciele mają informacje o paleniu przez uczniów papierosów poza szkołą, często w czasie przerw lekcyjnych. Ze środowisk docierają informacje o spędzaniu przez młodzież wolnego czasu z alkoholem,

lecz są to informacje ogólne. Do Gimnazjum nr 2 dotarła z Policji informacja, że jeden z uczniów dokonał kradzieży alkoholu ze sklepu.

W zakresie ocen dostępności napojów alkoholowych odnotować trzeba powolną, ale konsekwentną pozytywną tendencję zmniejszania się odsetków uczniów określających swój dostęp jako bardzo łatwy. Podobnie dzieje się też z tytoniem. Ponadto zmniejszają się też odsetki uczniów dokonujących zakupów takich napojów alkoholowych jak piwo czy wino.

W sierpniu 2012 r. na zlecenie Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej na terenie miasta Giżycko przeprowadzono kampanię informacyjną „Młodzi bez alkoholu” wraz z „Badaniem dostępności sprzedaży alkoholu nieletnim”. W programie uczestniczyła zarówno osoba „małoletnia” jak i realizator kampanii informacyjnej. Liczba punktów zgłoszonych przez Centrum Profilaktyki wyniosła trzydzieści. Badanie zostało przeprowadzone w 29 punktach. W jednym punkcie nie przeprowadzono próby zakupu alkoholu oraz kampanii informacyjnej z powodu trudności z dojazdem.

Spośród 29 przebadanych punktów w 11 sprzedano alkohol osobie „małoletniej”. Osoba ta ukończyła osiemnasty rok życia w czerwcu tego roku, dlatego w świetle prawa, jako pełnoletnia nie łamie prawa, jednak jej wygląd i zachowanie budzi uzasadnione wątpliwości, jeśli chodzi o wiek. Spośród badanych punktów 18 sprzedawców zapytało „małoletniego” o dowód osobisty, po czym, gdy osoba dokonująca zakupu go nie okazała, alkohol nie został sprzedany. Spośród punktów, w których sprzedano alkohol, w 3 sprzedawcy zapytali o dowód osobisty, ale pomimo braku okazania alkohol i tak został sprzedany. W pozostałych przypadkach sprzedaży, czyli w 7 sklepach pytanie o dowód nie padło.

Badanie to możemy porównać z takim samym przeprowadzonym w roku 2011. Skontrolowano wówczas 34 punkty i w żadnym z nich nie odmówiono sprzedaży alkoholu osobie „małoletniej”. Obserwujemy więc wzrost świadomości sprzedawców alkoholu, co może być skutkiem prowadzonej sukcesywnie kampanii edukacyjnej Komendy Powiatowej Policji, Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej oraz Straży Miejskiej w Giżycku.

Punkty sprzedaży alkoholu są ponadto corocznie nadzorowane pod względem przestrzegania przepisów prawa w tym zakresie przez Zespół Kontrolujący Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Kontrole przeprowadzane są w miejscach zawnioskowanych przez Komisję i zgodne z planami kontroli. W 2014 r. przeprowadzono 45 kontroli. Kontrole od kilku lat nie stwierdzają większych nieprawidłowości w zakresie sprzedaży alkoholu. W wyniku przedstawionych kontroli pouczono sprzedawców o konsekwencjach prawnych wynikających ze sprzedaży alkoholu nieletnim oraz rozprowadzono szereg folderów i plakatów z zakresu profilaktyki przeciwalkoholowej.

3. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Giżycka, w szczególności należący do następujących grup:

- konsumenci alkoholu;
- osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby nadmiernie pijące;
- rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym;
- sprzedawcy napojów alkoholowych;
- dzieci i młodzież szkolna;
- osoby w wieku starszym.

4. CEL PROGRAMU

Poprawa stanu zdrowia mieszkańców Giżycka poprzez przeciwdziałanie uzależnieniu od alkoholu, redukcja szkód wywołanych spożyciem alkoholu, poprawa sytuacji rodzin z problemem alkoholowym, wspieranie lokalnego systemu pomocy dla ofiar przemocy, a także zwiększenie bezpieczeństwa w mieście.

4.1. CELE SZCZEGÓŁOWE

A. Profilaktyka i prewencja

A.1. Przeciwdziałanie wczesnej inicjacji alkoholowej wśród młodzieży.

A.2. Zwiększenie asertywności dzieci i młodzieży, rozwinięcie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach życiowych, w szczególności gdy dochodzi do prób częstowania alkoholem, papierosami czy narkotykami.

A.3. Rozpowszechnianie wiedzy na temat szkodliwości nadmiernego spożycia alkoholu, choroby alkoholowej, skutkach społecznych i zdrowotnych oraz o możliwości uzyskania pomocy.

A.4. Wspieranie działań przyczyniających się do przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.

A.5. Zapobieganie nietrzeźwości w miejscach publicznych oraz respektowanie przez sprzedawców napojów alkoholowych postanowień Ustawy o wychowaniu w trzeźwości.

A.6. Kreowanie alternatywnych form spędzania czasu, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia.

A.7. Intensyfikacja działań związanych z odmową sprzedaży alkoholu i papierosów osobom poniżej 18. roku życia

A.8. Wspieranie oddziaływań wychowawczych rodziny i szkoły poprzez zwiększanie umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli.

B. Wsparcie terapeutyczne i ograniczanie negatywnego wpływu alkoholu na zdrowie

B.1. Zapewnienie dostępności pomocy terapeutycznej, prawnej, psychologicznej i pedagogicznej dla osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych i ich dzieci;

B.2. Skuteczne motywowanie do podjęcia i kontynuacji leczenia odwykowego;

B.3. Przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez wsparcie ofiar przemocy i zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego a także podniesienie wiedzy w zakresie radzenia sobie z tym zjawiskiem.

5. PRIORYTETY PROGRAMU NA ROK 2016

1. „BEZPIECZNE PODWÓRKA” - Kontynuowanie działań na rzecz aktywizacji dzieci i młodzieży w celu spędzania czasu w sposób zdrowy, bezpieczny i wolny od ryzykownych zachowań (m.in. poprzez pracę streetworkerów).

2. Kreowanie i wspieranie pozytywnych wzorców i prospołecznych działań młodzieży, programów liderek i działań rówieśniczych z obszaru profilaktyki i promocji zdrowia.

6. REALIZATORZY

1) Jednostką wskazaną do realizacji Gminnego Programu jest Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej, które jest równocześnie koordynatorem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, narkomanii i innych uzależnień oraz integracji społecznej na terenie miasta Giżycka.

2) Instytucje, służby, stowarzyszenia, osoby prawne i nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne działające w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy.

7. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKO-GMINNEJ KOMISJI DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Ustala się następujące zasady:

- 1) Wynagrodzenie ryczałtowe przysługuje członkom Komisji za uczestnictwo i pracę w posiedzeniach Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , zespołów motywujących i kontrolujących oraz za kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych - w wysokości 80 zł brutto za każde posiedzenie lub kontrolę.
- 2) Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniu i pracach zespołów jest podpisana lista obecności lub protokół kontroli, które są jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.
- 3) Wypłata wynagrodzenia następuje raz na kwartał.
- 4) Posiedzenia komisji odbywają się cyklicznie, co najmniej dwa razy w miesiącu, kontrole punktów sprzedaży oraz podawania napojów alkoholowych dokonywane są zgodnie z kwartalnym planem kontroli.
- 5) Członkowi Komisji, w przypadku delegowania do udziału w szkoleniach, seminariach, warsztatach itp. przysługuje zwrot kosztów podróży według zasad mających zastosowanie do rozliczania kosztów podróży służbowej. Podróże służbowe członkom Komisji zleca Przewodniczący Komisji zaś Przewodniczącemu Burmistrz Miasta.
- 6) Obsługę biurową oraz finansową Komisji zapewnia Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadanie 1.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu.

- 1) Prowadzenie działań motywujących w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
- 2) Gromadzenie i udzielanie informacji na temat możliwości terapii i leczenia odwykowego.
- 3) Prowadzenie grupy wsparcia osób uzależnionych od alkoholu i po leczeniu odwykowym.

- 4) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób i rodzin uzależnionych od alkoholu (poradnictwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne).
- 5) Finansowanie publikacji w prasie lokalnej, audycji radiowych, ulotek, materiałów pomocniczych w terapii.
- 6) Monitorowanie przebiegu terapii.
- 7) Finansowanie kosztów opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia oraz kosztów postępowania sądowego o zobowiązanie do leczenia odwykowego.
- 8) Wspieranie działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych w Domu Pomocy Społecznej.

Zadanie 2.

Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, rodzinom, w których występują problemy związane z używaniem alkoholu.

Prowadzenie działań w ramach zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy.

- 1) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Udzielanie pomocy osobom doświadczającym przemocy, m. in. poprzez: informowanie o możliwościach uzyskania pomocy, poradnictwo, wsparcie psychologiczne, prowadzenie punktu konsultacyjnego dla sprawców i ofiar przemocy.
- 2) Diagnoza indywidualna i prowadzenie działań zgodnie z programem świetlicy socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży mających problemy szkolne, wychowawcze, rodzinne i inne.
- 3) Finansowanie szkoleń dla osób pracujących w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4) Organizowanie alternatywnych form edukacyjno- rekreacyjnych uczestnikom zajęć socjoterapeutycznych związanych z przemocą w rodzinie oraz spożywaniem alkoholu przez nieletnich.
- 5) Organizacja akcji edukacyjnych związanych z przemocą w rodzinie, m.in. akcja „Stop przemocy w rodzinie”, spotkań, szkoleń, konferencji.
- 6) Organizacja warsztatów poświęconych tematyce cyberprzemocy skierowanych do dzieci i młodzieży oraz spotkań dla rodziców, nauczycieli, kuratorów, pracowników

socjalnych, policjantów itp.

- 7) Organizacja konferencji o zagrożeniach wychowawczych w cyberprzestrzeni.
- 8) Opracowanie folderu zawierającego wykaz form pomocy dostępnych rodzinie, które są świadczone na terenie miasta.

Zadanie 3.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- 1) Diagnozowanie, monitorowanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz prowadzenie badań dotyczących problematyki uzależnień wśród mieszkańców Giżycka.
- 2) Wspieranie i finansowanie nowoczesnych programów profilaktycznych realizowanych w środowisku szkolnym i rodzinnym oraz w grupach podwyższonego ryzyka.
- 3) Prowadzenie Świetlicy Socjoterapeutycznej i Młodzieżowego Klubu Integracji Społecznej „Pełna Chata”, finansowanie kosztów związanych z ich funkcjonowaniem i dożywianiem dzieci w placówkach.
- 4) „Praca na ulicy” - działania edukacyjno - wychowawcze, w środowisku otwartym, w którym przebywają dzieci i młodzież (praca streetworkerów uzupełniona superwizją).
- 5) Wydanie mini publikacji zawierającej lokalną diagnozę w zakresie uzależnień związanych z nowymi mediami (Internet, cyberprzemoc).
- 6) Promocja alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez wyłonienie osób uzdolnionych i realizujących swoją pasję – kontynuacja działań z lat wcześniejszych.
- 7) Wspieranie prospołecznych działań młodzieży.

- 8) Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, m.in. imprezy z cyklu „Bajkowe Lato ze Świetlicą” spektakle i koncerty profilaktyczne.
- 9) Organizacja imprez o charakterze międzypokoleniowym – „Podwórkowa liga boccia”, Festiwal Gier Podwórkowych, świetlicowe zajęcia stolikowe (seniorzy - dzieci) itp.
- 10) Organizacja konferencji poświęconej metodzie streetworkingu.
- 11) Wsparcie finansowe profilaktycznych zajęć teatralnych realizowanych na terenie giżyckich szkół oraz organizacja Giżyckiego Profilaktycznego Przeglądu Teatralnego (przy współpracy z Powiatowym Ośrodkiem Rozwoju Edukacji) , a także włączenie się (w miarę potrzeby) do organizacji Wojewódzkiego Przeglądu Teatrów Profilaktycznych dla uczniów z lekką niepełnosprawnością .
- 12) Wsparcie organizacyjne i finansowe imprez promujących młode talenty, organizowanych przez szkoły i inne instytucje.
- 13) Finansowanie profilaktycznych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.
- 14) Wdrażanie społeczności do aktywnego i zdrowego spędzania czasu wolnego, a także integracja dzieci i rodzin poprzez realizację projektów środowiska lokalnego
- 15) „Zdrowo – bo sportowo” - organizacja sobotnich zajęć rekreacyjno-ruchowych dla dzieci , w szczególności z rodzin dotkniętych problemami społecznymi.
- 16) Współfinansowanie nagród we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży.
- 17) Edukacja publiczna społeczności lokalnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 18) Prowadzenie strony internetowej Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej.
- 19) Organizowanie lokalnych konkursów profilaktycznych i imprez rekreacyjno – sportowych, popartych artystyczną formą, angażujących społeczność lokalną.
- 20) Włączanie się w obchody Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny poprzez organizację i współorganizację imprez integracyjnych (m.in. piknik rodzinny „Powitanie wiosny”, Integracyjny Festyn Rodzinny) oraz propagowanie konkursów wojewódzkich.
- 21) Prowadzenie kampanii edukacyjnych uwzględniających problematykę uzależnień oraz włączanie się w realizację ogólnopolskich kampanii i akcji promujących życie bez alkoholu, m.in. kampanie edukacyjne PARPA, kontynuacja działań w ramach kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł”, ogólnopolska kampania „Postaw na rodzinę”.

- 22) Przeciwdziałanie nietrzeźwości kierowców poprzez realizację i finansowanie lokalnych kampanii edukacyjnych we współpracy z Policją i Strażą Miejską; udział w ogólnopolskich kampaniach „Odpowiedzialny kierowca”, „Powstrzymaj pijanego kierowcę”.
- 23) Prowadzenie działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym , zwłaszcza skierowanych do najmłodszych odbiorców.
- 24) Realizacja działań edukacyjnych skierowanych do sterników („bądź trzeźwy na wodzie).
- 25) Współpraca z mediami. Informowanie na łamach prasy i poprzez lokalne radia o ofercie profilaktycznej i pomocowej.
- 26) Finansowanie materiałów, pomocy dydaktycznych, publikacji niezbędnych do realizacji programów profilaktycznych oraz pomocnych w funkcjonowaniu Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej.
- 27) Wspieranie finansowe i organizacyjne zimowego i letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup podwyższonego ryzyka.

Zadanie 4.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Organizacja i prowadzenie spotkań i kampanii edukacyjnych przedstawicieli społeczności lokalnych zaangażowanych w działania profilaktyczne i naprawcze.
- 2) Wspieranie organizacji, stowarzyszeń, instytucji i osób fizycznych zaangażowanych w działalność profilaktyczną na rzecz społeczności lokalnej.
- 3) Współpraca z ruchami samopomocy (AA, Al-Anon, Al-Ateen i innymi).
- 4) Współpraca ze szkołami w zakresie wprowadzania i realizacji edukacji dotyczącej profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych , możliwość dofinansowywania wynagrodzenia osób prowadzących zajęcia, dofinansowywania lub finansowania innych działań (np. zakup publikacji, filmów edukacyjnych, zakup nagród w konkursach profilaktycznych).
- 5) Współpraca z Giżyckim Centrum Kultury, Miejskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji oraz Miejską Biblioteką Publiczną w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Zadanie 5.

Promocja zdrowia.

- 1) Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie problematyki zdrowego stylu życia kierowanych do społeczności lokalnej.
- 2) Rozpowszechnianie wiedzy o niebezpieczeństwach związanych ze spożywaniem napojów energetyzujących przez dzieci.
- 3) Promowanie krwiodawstwa i organizacja spotkań Honorowych Krwiodawców.
- 4) Organizacja cyklicznych „promocji zdrowia” – imprez o charakterze profilaktycznym propagujących zasady racjonalnego odżywiania, promujących aktywność fizyczną oraz podnoszących wiedzę o chorobach i ich zapobieganiu.
- 5) Organizacja prelekcji i wykładów skierowanych do osób w wieku starszym, a zwłaszcza słuchaczy Giżyckiego Uniwersytetu III Wieku.
- 6) Promocja aktywności fizycznej seniorów poprzez organizację zajęć sportowo – rekreacyjnych (zajęcia na basenie, gimnastyka, nordic walking, aerobik itp.).
- 7) Wspieranie i propagowanie ogólnopolskich edukacyjnych kampanii prozdrowotnych adresowanych do osób z grupy ryzyka.
- 8) Realizacja kampanii antynikotynowych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych.
- 9) Wspieranie działań profilaktycznych w szkołach przy współpracy z pedagogami i instytucjami propagującymi zdrowie (Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, instytucje służby zdrowia itp.).
- 10) Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców.

Zadanie 6

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie 7

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrum Integracji Społecznej.

ROZDZIAŁ 3

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są przede wszystkim dochody budżetu gminy pochodzące z opłat za wydanie i korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz inne dochody gminy.

ROZDZIAŁ 4

REALIZACJA PROGRAMU

- 1) W imieniu Burmistrza Miasta Giżycka zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych będą koordynowane przez Dyrektora Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku.
- 2) W celu realizacji Gminnego Programu finansowana będzie działalność Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi.
- 3) Gminny Program ma charakter ramowy, a jego realizację określa plan wydatków zawarty w budżecie miasta.
- 4) Burmistrz Miasta składa sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Radzie Miejskiej w Giżycku w terminie do 31 marca roku następnego.

Oprac. Ewa Ostrowska, Dyrektor Centrum Profilaktyki Uzależnień i Integracji Społecznej w Giżycku